

Information om Folkhögskolespåret

Sedan 2014 finns möjligheten för ensamkommande ungdomar mellan 18 och 21 år att studera och bo på en folkhögskola inom ramen för "Folkhögskolespåret". Målet med Folkhögskolespåret är att förkorta ungdomarnas väg mot vidare studier eller arbete och att underlätta integrationen i samhället. Folkhögskolespåret är speciellt intressant för ensamkommande ungdomar som kom till Sverige i de sena tonåren eftersom folkhögskolan är ett alternativ med lägre trösklar och utan övre åldersgräns. Folkhögskolan har också erfarenheter av att möta människor med kort studievana.

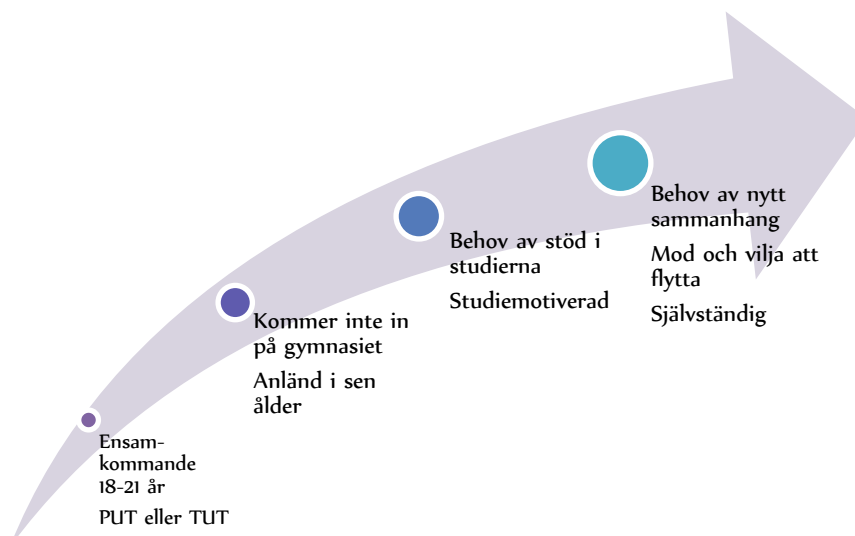
Läs gärna mer detaljerad information på hemsidan: <http://www.folkhogskolesparet.se/>

Studier på allmän kurs

Folkhögskolan styrs inte av några kursplaner utan bygger sin undervisning på deltagarnas bakgrund, situation och intresse. De erbjuder därför individuellt utformande undervisning. Det finns inga ålderbegränsningar, så även efter att ungdomen har fyllt 20 år får denne fortsätta läsa på grundskolenivå. De flesta som ingår i Folkhögskolespåret börjar sina studier på allmän kurs på grundskolenivå eller har en blandning av kurser på grund- och gymnasienivå för att så småningom gå över helt till gymnasienivå. Genom att läsa i blandade klasser tränas svenskan. Lägre trösklar innebär att ungdomarna snabbare får läsa gymnasiekurser. Studier på allmän kurs på gymnasienivå tar i regel tre år och ger behörighet till högskola/universitet.

Målgrupp

Målgruppen är ensamkommande ungdomar 18-20 år som har PUT eller TUT. Att bo på en folkhögskola kan passa ungdomar som inte kommer att kunna få sin gymnasiekompetens innan de fyller 20 år, ungdomar som trivs bättre i mindre grupp med individuellt utformat undervisning eller helt enkelt ungdomar som tycker att det skulle vara roligt att studera på folkhögskola och bli en del av en större gemenskap.

Vardagsstöd och boende

Folkhögskolorna har en resursperson kopplat till ungdomarna. Det kan vara en kurs- eller internatföreståndare, eller en särskilt anställd resursperson. Den personen ser till att ungdomen introduceras på folkhögskolan och orienterar sig praktiskt på orten, kan tyda CSN-brev eller stötta vid tyngre stunder. Resurspersonen brukar även sköta kontakten med hemkommunen.

Internatboendet ligger i anslutning till skolan, vilket skapar ett tydligt sammanhang för ungdomarna. Frukost och lunch, ibland middag, ingår på vardagar under terminstider. Ungdomarna bor integrerat med andra deltagare, men får vanligtvis sina egna rum. På internatet är det alltid saker som händer så som grillkvällar, bakning, temautflykter, idrottsevenemang eller häng i köket.

Tillvägagångssätt

För skola: Om en elev som ingår i målgruppen visar intresse för att gå på folkhögskola, kontakta då dess socialsekreterare eller så får ungdomen själv prata med socialsekreteraren och uttrycka sitt önskemål om att gå på folkhögskola. SYV: en kan vara behjälplig med att välja lämplig folkhögskola.

För socialtjänst: Efter att ungdomen har visat intresse för Folkhögskolespåret är det en bra idé att kontakta en folkhögskola för veta mer om hur de jobbar med Folkhögskolespåret. De flesta ungdomar går till folkhögskolan som ligger närmast hemkommunen. Det går också att välja en annan skola, utifrån intresse eller geografisk placering. En lista med alla folkhögskolor som erbjuder Folkhögskolespåret finns på hemsidan. Det kan vara svårt för ungdomen att förstå vad folkhögskolestudier innebär. Därför är det viktigt att ungdomen och en personal från kommunen gör ett studiebesök och träffar både lärare och elever. Ibland kan ungdomen gå på folkhögskolan på prov under en dag eller längre. Information om studier på folkhögskola på olika språk finns [här](#). När ungdomen har bestämt sig för att flytta till folkhögskolan skrivs ett avtal mellan folkhögskolan och kommunen.

Folkhögskolespåret beviljas som öppenvårdsinsats, med hänvisning till SoL 4 kap, 1 §. Modellen prövades redan 2014 av Trelleborgs kommun och är nu den modell som projektets folkhögskolor använder. Fr.o.m. 1 juli 2017 underlättas formen ytterligare med nya schabloner som inte kopplas till krav på placeringsbeslut. Läs mer om hur man går tillväga [här](#).

Kostnad

I dagsläget har folkhögskolorna individuell prissättning. En beskrivning av alla folkhögskolor, vad de erbjuder och hur mycket det kostar finns på [hemsidan](#). Priset ligger runt på 750 kr per dygn.

Kontakt

Om du har frågor eller vill att någon kommer till er kommun för att presentera Folkhögskolespåret kan du kontakta:

Jenny Hennecke
Projektledare för Folkhögskolespåret i Västra Götaland
jenny.hennecke@grkom.se eller 031-335 51 85

Frågor och svar om Folkhögskolespåret

Vilka ungdomar kan folkhögskola passa för?

Primära målgruppen för Folkhögskolespåret är ensamkommande som är studiemotiverade men som inte kommer vidare på IM eller tycker att det går för långsamt. Fördelen med folkhögskolestudier är att studieformen är mer flexibel och går att anpassa i både studietakt och nivå till den enskilde.

Pedagogiken bygger på frivillighet och eget ansvar och utgår från ungdomens egna erfarenheter och förutsättningar vilket kan vara motiverande.

Folkhögskolan passar ungdomar som kan tänka sig att ingå i en gemenskap men ändå vill vara självständiga. Det krävs en viss grad av mognad för att bo själv. Ungdomen kommer att vara ansvarig för sin egen matlagning på helger och lov samt att bo med personer som ofta är lite äldre (eftersom man först kan få CSN bidrag + lån för folkhögskola när man har fyllt 20 år).

Folkhögskolorna erbjuder i dagsläget få praktiska yrkesutbildningar på gymnasienivå så ungdomar som har fullt fokus på att lära sig ett yrke är inte den primära målgruppen. Dock kan folkhögskola vara ett bra alternativ för ungdomar som vill byta miljö eller ändå behöver flytta.

Hur gör jag för att boka ett studiebesök?

På hemsidan under fliken Folkhögskolor (länk [här](#)) finns det kontaktuppgifter för varje folkhögskola. Det är bara att ringa och boka en tid. Sedan kan det vara en bra idé att kolla upp när folkhögskolan har öppet hus. Då kan det vara roligt att besöka folkhögskolan för att få ett intryck av vilka som går där och vilka kurser som erbjuds.

Till vem vänder jag mig om jag har en ungdom som är intresserad av Folkhögskolespåret?

Det bästa är om du vänder dig till närmsta folkhögskola som är med i Folkhögskolespåret (se vilka som är med [här](#)) och kontaktar respektive kontaktperson som finns angiven på hemsidan. Om du vill bolla idéer eller har frågor och funderingar går det bra att kontakta projektledaren för Folkhögskolespåret (se kontaktuppgifter ovan).

Kan man ta med barn till folkhögskolan?

Nej, detta är i de flesta fall inte möjligt.

Kan kompisar sova över på ungdomens rum?

Detta måste stämmas av med internatföreståndaren.

Vad händer om ungdomen inte trivs på folkhögskolan?

Kommun och folkhögskola skriver ett avtal när ungdomen börjar på Folkhögskolespåret. Där finns uppsägningstiden reglerat. Det är viktigt att inkludera både SYV på folkhögskolan och på gymnasiet i denna process så att det blir så bra som möjligt för ungdomen.

Vad gäller för ungdomar som har TUT (tillfälligt uppehållstillstånd)? Och hur påverkar den nya gymnasielagen Folkhögskolespåret?

Alla nyanlända som kom till Sverige efter den 24 november 2015 prövas enligt en ny tillfällig lag (lagen om "Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd", läs mer [här](#)).

Begränsningarna innebär att de flesta tillstånd blir 13 månader, utom för dem som beviljas flyktingstatus, de beviljas 3 år.

1 juni kompletterades den tillfälliga lagen med gymnasielagen (korrekta benämningen är "Kompletteringar av den tillfälliga lagen för uppehållstillstånd rörande studier på gymnasienivå", läs mer [här](#) och [här](#)) vilket möjliggör för vissa nyanlända mellan 17 och 25 år att få tillfälligt uppehållstillstånd för gymnasiestudier.

För att kunna ansöka om förlängt uppehållstillstånd för gymnasiestudier enligt gymnasielagen måste ungdomen läsa på gymnasienivå på folkhögskolan. Har ungdomen ett längre tillfälligt uppehållstillstånd (3 eller 4 år) borde det dock inte vara något problem att studera på grundnivå eftersom ungdomen antagligen kommer att ha nått upp till gymnasienivå när det är dags att ansöka om förlängning. Har ungdomen ett kort uppehållstillstånd (13 månader eller mindre) är det bättre att avvakta med studier på folkhögskola i nuläget.

Studier på grundnivå på folkhögskola ses i nuläget inte som ett skäl för att få förlängt uppehållstillstånd. Dock kan detta komma att ändras i och med det nya regeringsföreslaget. Regeringen föreslår där att fler av de ensamkommande som drabbats av de långa handläggningstiderna ska få en ny möjlighet till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och öppnar upp för att även andra typer av studier än enbart gymnasiala kan omfattas av de nya reglerna (läs mer [här](#)).

Får ungdomarna som har TUT studera på universitetet?

Så länge ungdomen har tillfälligt uppehållstillstånd kan hen inte studera på universitet eftersom bara gymnasiestudier godtas som skäl för att få förlängt uppehållstillstånd. Dock kan ungdomar under 25 år som har slutfört sin gymnasieutbildning (antingen på gymnasiet eller på komvux/folkhögskola) få permanent uppehållstillstånd om de hittar ett jobb inom ett halvår efter avslutade studier. När ungdomen har fått permanent uppehållstillstånd kan hen söka till universitetet. Hur detta kommer att se ut i verkligheten är dock än så länge oklart eftersom lagstiftningen i området är så pass ny.

Kan man börja på Folkhögskolespåret om man är yngre än 18 år?

De flesta folkhögskolor tar emot deltagare det året de fyller 18 år, dock vill de flesta att man har fyllt 18 år innan man flyttar in på internatet. Kontakta folkhögskolan som skulle komma i fråga för att få mer information.

Kan ungdomen börja på Folkhögskolespåret mitt i terminen?

Detta hanterar folkhögskolorna olika. Vänd dig direkt till en folkhögskola för att fråga.

Vad händer med ungdomarna som är med i Folkhögskolespåret när de fyller 20 eller 21 och skrivs ut från kommunen?

Vid vilken tidpunkt ungdomen skrivs ut från kommunen är kopplat till ersättningssystemet för ensamkommande (läs mer [här](#)). Det som gäller är:

- Kommunerna får en schablon på 750 kr/dygn per ensamkommande ungdom med uppehållstillstånd mellan 18 och 21.
- Det är kommunen som har socialtjänstansvar för ungdomen som får schablonen.
- Kommunen får schablonen så länge ungdomen får studiehjälp (dvs till vårterminen ungdomen fyller 20 år)

Det är troligt att ungdomen inte kommer att hinna klart med sina studier på folkhögskolan under tiden som hen går på Folkhögskolespåret. Därför är det viktigt att i god tid börja fundera och planera tillsammans med ungdomen och folkhögskolan för vad som ska hända efteråt. Vill ungdomen ta studiestöd för att fortsätta studera på folkhögskolan? Hur ska ungdomen bo och försörja sig under somrarna? Är det möjligt att bo kvar på internatet? Behöver ungdomen hjälp med att söka jobb? Det är viktigt att skriva in ungdomen i bostadskön i hemkommunen, kommunen där folkhögskolan ligger m.m. från start så att hen har någonstans att ta vägen efter Folkhögskolespåret.

Är ungdomen för gammal för att börja folkhögskolespåret om hen snart fyller 20 år?

Generellt kan man säga att det är för sent att börja på Folkhögskolespåret om man är på väg att fylla 20 år. Om ungdomen vill testa folkhögskola och är beredd att ta CSN för att fortsätta studera kan det vara en idé att placera ungdomen där trots att hen snart skrivs ut från kommunen. Det bästa är att identifiera ungdomar som inte kommer att komma in på gymnasiet redan i 18-årsåldern så att de kan börja på Folkhögskolespåret så tidigt som möjligt.